

for Aarene fra 1871 til 1896 for Haandværkssvende udgør 40 pCt., for Arbejds-mænd 30 pCt., i alt et Beløb af 11 Mill. Kr. aarlig for Kjøbenhavn alene, og for hele Landet, Kjøbenhavn iberegnet, i alt ca. 20 Mill. Kr. Det er jo sikkert, at denne Stigning har fordyret Produktionsomkostningerne ganske overordentlig og forøget Vanskelighederne ved at konkurrere med Udlandet. En Vare kan altsaa ikke nu fremstilles til samme Pris som tidligere, og Udlandet har lettere Adgang til vort Land. At vælge dette Tidspunkt til at nedsætte Tolden er derfor ganske urimeligt. — Som den ledende Tanke ved hele Behandlingen af Toldloven har Hensynet til Forbrugerne spillet den allerstørste Rolle. For deres Skyld skulde Tolden nedsættes og Udlandet have lettere Adgang med sine Varer, naturligvis paa Bekostning af Industrien. Tages der nu Hensyn til Forbrugernes Interesser, naar Arbejdslønnen stadig forhøjes? Jeg har aldrig hørt et eneste Ord om det, og dog har denne aarlige Forhøjelse paa over 20 Mill. Kr. en ganske anderledes alvorlig Betydning for Forbrugerne end Toldnedsættelsen. — Da jeg nævner det, skal jeg udtrykkelig bemærke, at jeg ikke har noget imod Lønningsforhøjelsen, men endog-saa fuldt ud vurderer den nationaløkonomiske Betydning af et højt Lønnings-Niveau. Men selvfølgelig maa Lønningernes Højde begrænses af Industriens Evne til at kunne udrede disse, og denne Evne vil blive mindre, naar Beskyttelsessatserne blive satte ned. Dette blev ogsaa erkendt fuldt ud i det andet Ting af en af Arbejdernes egne Repræsentanter.

Efter hvad jeg her har udtalt, kan jeg kun beklage, at den højtagede Minister har lagt saa stærk Vægt paa at faa Toldreformen gennemført paa Grundlag af Folketingets Forslag. Saa vel efter min egen personlige Overbevisning som ogsaa efter det Program, paa hvilket jeg er valgt, maa jeg paa det nærværende Tidspunkt modsætte mig en Toldreform, der vil forringe de Vilkaar, under hvilke Produktions-Virksomhederne herhjemme arbejder.

Brun: Det er ikke min Tanke nu at komme ind paa at tage hele Toldreformen og Toldspørgsmaalet op til Forhandling, fordi vi allerede nu fra forskellige Sider have hørt de forskellige Synspunkter saa stærkt fremhævede, at det næppe vilde blive andet end en Gentagelse, og desuden belyste Udvalgets Flertals Ordfører (P. G. C.

Jensen) i Gaar tydelig og klart det Standpunkt, som Flertallet indtog, og jeg kan fuldt ud slutte mig til hans Udtalelser. Jeg vil saaledes ogsaa slutte mig til det ærede Medlems Bemærkninger over for den højtærede Finansminister, hvori han fremsatte sit Syn og sin Stilling til den højtærede Finansministers Udtalelse om Landbrugstoldens Stilling paa Toldloven. Men jeg ønsker dog gerne at udtale, at ogsaa jeg nærer et ganske alvorligt og stort Ønske om, at det foreliggende Toldlovsforslag maa blive til Lov, og at det maa blive til Lov i en saadan Form, at det vil tilfredsstille de forskellige modstridende Faktorer, saa at det kan blive til Gavn og Glæde for vort Fædreland og dets Befolkning. — Men dernæst skal jeg bringe den højtærede Minister min Tak, fordi han i Gaar saa stærkt pointerede, at han ansaa det for nødvendigt, at de 4 Lovforslag, som hidtil have været sammenkædede, ogsaa fremdeles vedblive at være det, thi jeg anser det for stemmende fuldt ud med de Forventninger, der næres ude i Landets forskellige Kredse, og vedtages et enkelt eller enkelte af disse sammenkædede Lovforslag, medens andre ikke blive vedtagne, ville manges og mange store Forventninger blive stærkt skuffede.

Der er dog særlig nogle Ytringer, der i Gaar faldt fra forskellige ærede Medlemmer, som jeg ønsker at udtale mig nærmere om, og jeg skal da nærmest udtale mig til det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal). Naar det ærede Medlem i Gaar nævnte, at Antallet paa Vennerne af Landbrugets Toldbeskyttelse aftager stærkt, saa maa jeg sige, at jeg tror, at det er saa langt fra Tilfældet, at jeg endog-saa er overbevist om, at hvis den *Tilvækst* af Beskyttelsesvenner ude i Landet, som nu finder Sted, blot vedvarer nogle Aar endnu, saa ville Beskyttelsesvennerne være Flertal i Landbefolkningen. Og jeg støtter denne Anskuelse paa, at der dannes en Mængde lokale Beskyttelsesforeninger, hvis Medlemsantal er i stadig Stigen. Og det er jo ikke saa underligt, at der konstateres en saadan Stigning af Landbrugstoldbeskyttelsens Venner, thi hvert Aar, ja hver Dag, der gaar hen, trykker Skoen Landbruget mere og mere, og Landbruget ser, hvorledes de toldbeskyttede Erhverv trives og gaa frem, hvorimod deres eget ubeskyttede Erhverv stagnerer og gaar tilbage, ja, endog-saa gaar stærkt tilbage. Det bliver hver Dag vanskeligere og vanskeligere at sælge Landbrugets Produkter,